

"Sizlere evvelce Âyetü'l-Kübra'nın Birinci Makamının Hülâsası namıyla gönderdiğim parça o hizbin esasıdır." cümlesini açıklar mısınız?

"Sizlere evvelce Âyetü'l-Kübrâ'nın Birinci Makamının hülâsası namıyla gönderdiğim parça, o Hizbin esasıdır. İhtiyarsız, o esasa küçük fıkralar ve bazı kayıtlar ilâve edildiği vakit, birden başka bir şekil aldı; inkişaf ve inbisat ederek Âyetü'l-Kübrâ'nın misal-i müsağğarı gibi şehadet-i tevhidiyesi parladı; mânâları ziyalandı, ruhuma, kalbime, fikrime büyük bir inşirah vermeye başladı. Ben de en yorgunluk ve usanç zamanımda onu mütefekkirâne okudum, büyük zevk ve şevk hissettim."(1)

Risale-i Nur'un çeşitli yerlerinde **Hizb-i Nuriye, Hizbü'n-Nuriye, Hizbü'l-Ekber-i Nurî, Hizbü'l-Ekber-i Nuriye, Virdü'l-Ekber, Hizbu'l-Virdi'l-Ekber ve Virdü'l-Ekber-i Nuriye** isimleriyle geçer. Bediüzzaman bu eser hakkında "Risale-i Nur'un menbaı, Risale-i Nur'un Zülfikar'ı" gibi ifadeler kullanır.

Hizbü'l-Ekber ile ilgili kaynaklarda aktarılan bilgilere göre [Âyetü'l-Kübrâ](#) risâlesiyle yaklaşık aynı zamanda yazılmıştır. Kainatın bütün âlemlerini sayarak, ekseriyetle Âyetü'l-Kübrâ'daki hakikatlerin aynısını açıklayan bu eser, veciz bir Arapça üslûb ile yazıldığından, kâinatı tefekkür için güzel bir kaynak olarak gösterilmektedir.

Bediüzzaman, Eski Said'in Yeni Said'e inkılâp ettiği zamandan itibaren, tefekkür mesleğinde gittiği için "**Bir saat tefekkür, bir sene ibadetten daha hayırlıdır.**"(2) meâlindeki hadis-i şerifin sırrını aradığını, her bir-iki senede o sırrın sûret değiştirerek ya Arapça veya Türkçe bir risâleyi netice verdiğini söyler. Arapça telif edilen Katre Risalesinden, tâ Âyetü'l-Kübrâ Risalesine kadar, o hakikatın devam edip suretler değiştirdiğini ve en son olarak **Hizbü'l-Ekber-i Nuriye** sûretine girdiğini ifade eder.

Şu an Hizb-i Nuriyenin hulasası olan bu **Hulasatü'l-Hualasa** virdi, kısaca Büyük Cevşen dediğimiz "**Hizbu Envari'l Hakaiki'n- Nuriye**" adlı vird kitabında mevcuttur.

Dipnotlar:

(1) bk. [Kastamonu Lâhikası, \(4. Mektup\)](#)

(2) bk. *Suyutî, Camiu's-Saġir, II/127; Aclûnî, I/310.*